

**Актуальність розробки екстемпоральних препаратів
на основі кислоти глютамінової**

Кошляк О. В., Ярних Т. Г., Олійник С. В.

Кафедра технології ліків

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

sveta_oleinik@ukr.net

На сьогоднішній день соціальна та економічна нестабільність, інформаційне перевантаження і високий темп життя в сукупності створюють умови хронічного мультифакторної стресу, знижують адаптаційні можливості, що веде до невротизації населення і зростання поширеності психічної патології. Провідну регуляторну роль в центральній нервовій системі грають гальмівний нейромедіатор гамма-аміномасляна кислота і збудливий – глютамінова кислота, які підтримують баланс збудження і гальмування, присутні у всіх структурах центральної нервової системи, крім нейромедіаторного, надають мультифункціональну нейрометаболичну дію.

Глютамінова кислота має виняткове значення для життєдіяльності організму. Вона бере участь у білковому і вуглеводному обміні, стимулює окислювальні процеси в печінці та нирках ссавців, сприяє знешкодженню та виведенню з організму аміаку, підвищує стійкість організму до гіпоксії. Порушення балансу глютамінової кислоти в нервовій системі часто є причиною нейрональних розладів. Наприклад, надмірна екскреція глютамату розглядається як основна причина судомного синдрому. У зв'язку з цим глютамінова кислота застосовується в медицині, головним чином, при лікуванні захворювань центральної нервової системи: епілепсії, психозів, депресії тощо. Відзначається перспективність використання глютамінової кислоти для лікування хвороби Альцгеймера і шизофренії. У педіатрії цю амінокислоту застосовують при затримках психічного розвитку різної етіології, хворобі Дауна, поліомієліті та інших захворюваннях.

Розробка лікарських препаратів на основі природних метаболітів є перспективним напрямком фармації. Такі ендогенні регулятори, як амінокислоти, здатні здійснювати метаболічну корекцію реакцій обміну в умовах патології, підвищувати стійкість і адаптаційні властивості організму шляхом активації певних шляхів і внутрішніх фізіологічних реакцій організму, а також мають високу ефективність, стабільність терапевтичної дії, нетоксичність.

Тому вивчення і розробка лікарських засобів на основі глютамінової кислоти є перспективним напрямком створення екстемпоральних лікарських препаратів.